

DJEČJI VRTIĆ „PALČIĆ, TOVARNIK“

HRVATSKIH DRAGOVOLJACA 5

32249 TOVARNIK

**KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA „PALČIĆ, TOVARNIK“
ZA RAZDOBLJE OD 2024. DO 2029. GODINE**

REPUBLIKA HRVATSKA

ŽUPANIJA VUKOVARSKO – SRIJEMSKA

OPĆINA TOVARNIK

Dječji vrtić Palčić, Tovarnik

Hrvatskih dragovoljaca 5

32249 Tovarnik

OIB: 11610743695

MB: 5275415

IBAN: HR0923400091111085888

e-mail: dvpalcic.tovarnik@gmail.com

web: www.palcictovarnik.hr

Tel: +385 32 206 868

KLASA: 601-02/24-04/01

URBROJ: 2196-28-2-05-24-01

U Tovarniku, kolovoz, 2024. god.

1. O VRTIĆU

Dječji vrtić Palčić, Tovarnik je javna ustanova u kojoj se temeljem Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22) ostvaruju redoviti programi njege, odgoja, naobrazbe, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi od navršene godine dana do polaska u školu. Dječji vrtić u Tovarniku bavi se organiziranim predškolskim odgojem od 2021. godine. Svoju djelatnost ustanova obavlja na lokaciji u Tovarniku, Hrvatskih dragovoljaca 5.

Polazišta kurikuluma Dječjeg vrtića „Palčić Tovarnik“ su postojeći dokumenti, primjeri dobre odgojno-obrazovne prakse te novih znanstvenih spoznaja iz područja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Kurikulum Dječjeg vrtića „Palčić Tovarnik“ polazi od sljedećih dokumenata:

- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja
- Konvencija o pravima djeteta
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)

Svi programi usklađeni su s potrebama djece te ih nastojimo kreirati pomno prateći njihove interese, kao i interese roditelja korisnika usluga.

MISIJA vrtića je pružiti najkvalitetniju uslugu roditeljima i najmlađima promovirajući dostupnost kroz profesionalnost djelatnika, visoku kvalitetu odgojno-obrazovnih programa, otvorenost i transparentnost, visoku motiviranost za suradnju i osiguravanje optimalnih materijalnih i financijskih uvjeta.

Naša **VIZIJA** kurikuluma vrtića

- **Za dijete:**
 - sigurnost svakog djeteta
 - samopouzdanje i samopoštovanje djeteta

- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija
- samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
- usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore • stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)
- osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)
- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta

➤ **Za roditelje:**

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

➤ **Za stručni tim i odgojitelje:**

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanje što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

➤ **Za ostale zaposlenike:**

- osvještavanje vlastitog značenja i odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove vezane uz dobrobit djeteta i cjelokupno ozračje vrtića

➤ **Za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:**

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu

➤ **Za ozračje:**

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

2. NAČELA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA „PALČIĆ, TOVARNIK“

Načela kurikuluma bitne su sastavnice kojima se osigurava unutarnja usklađenost Dječjeg vrtića „Palčić, Tovarnik“, a to su:

✓ **Fleksibilnost** odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću

Svi stručni radnici Dječjeg vrtića „Palčić Tovarnik“, angažirani su i odgovorni za visoku razinu kvalitete ustanove. Primjenom ovog načela, razvoj Dječjeg vrtića „Palčić Tovarnik“ ide u smjeru kvalitetne zajednice koja uči. Fleksibilno strukturiran odgojno-obrazovni proces, omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece, odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Vrtić ostvaruje ovo načelo na način da omogućava poštivanje prava svakog pojedinca u ustanovi te osigurava zadovoljenje specifičnih potreba, osobnih ritmova i individualno različitih strategija učenja djece.

✓ **Partnerstvo** vrtića s roditeljima i širom zajednicom

Roditelje tj. skrbnike djece, prihvaćamo i poštujemo kao ravnopravne članove vrtića – partnere, koji ustanovu obogaćuju svojim individualnim posebnostima te svojom vlastitom kulturom i time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini. Otvorena, podržavajuća i ravnopravna komunikacija roditelja tj. skrbnika djeteta, odgojitelja i ostalog osoblja u ustanovi, ima za cilj primjereno odgovoriti na individualne razvojne potrebe djeteta i osigurati potporu njegovu cjelovitu razvoju. U Dječjem vrtiću „Palčić Tovarnik“ roditelji, skrbnici djece i članovi obitelji uključeni su u zajedničko donošenje odluka vezanih uz razvoj, učenje i život djece u skupini. Početnom analizom stanja, dobivamo informacije od roditelja o njihovim mogućnostima, potrebama i motivaciji za sudjelovanjem u odgojno-obrazovnom procesu. Kroz različite upitnike, dobivamo i informacije o aktualnim potrebama roditelja te na taj način osiguravamo kvalitetnu međusobnu interakciju roditelja i vrtića, koja podrazumijeva dvosmjernu, otvorenu, jasnu i podržavajuću komunikaciju. Kroz različite oblike suradnje, pružamo mogućnost da obitelji mogu učiti jedni od drugih i međusobno se podržavati. Zajedno sa stručnim radnicima Dječjeg vrtića „Palčić Tovarnik“, roditelji donose odluke, planiraju i vrednuju cjelokupan kontekst te analiziraju osobne uloge u odrastanju, odgoju i obrazovanju vlastite djece.

✓ Osiguravanje **kontinuiteta** u odgoju i obrazovanju

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju iznimno je važna zadaća, jer stvara polazište i osigurava uvjete za zadovoljavanje jednog od temeljnih prava djeteta – pravo na odgoj i obrazovanje. U Dječjem vrtiću „Palčić Tovarnik“ kontinuitet u odgoju i obrazovanju uspostavlja se kroz:

- kvalitetnu suradnju (partnerstvo) u sklopu i među različitim razinama odgojno-obrazovnog sustava

- suradnja vrtića i škole

- svi sudionici usmjereni su na dijete i njegovu dobrobit, vode računa o psihofizičkim osobinama djece, njihovim potrebama i mogućnostima, u cilju cjelovitog razvoja, odgoja i obrazovanja djece

- kvalitetnu suradnju svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice

- unapređivanje uvjeta za kvalitetan odgojno-obrazovni kontinuitet koji omogućavaju kompetentni stručnjaci svih stručnih profila, koji stalno podižu razinu svoje osobne i profesionalne kompetencije (cjeloživotno učenje).

Cilj kvalitetne suradnje Dječjeg vrtića „Palčić, Tovarnik“ sa svim podsustavima, jest njegova spremnost i pripremljenost za primjereno uključivanje djeteta i postizanje kontinuiteta njegova razvoja, odgoja i učenja.

✓ **Otvorenost** za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse jedna je od bitnih zadaća Dječjeg vrtića „Palčić Tovarnik“, a provodi se kroz:

- kontinuirano istraživanje i unapređivanje kvalitete odgojno-obrazovnoga procesa od samih praktičara – odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića

- osposobljavanje praktičara – odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića za istraživanje i aktivno promišljanje vlastite odgojno-obrazovne prakse (na razini inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja), u smjeru razvoja refleksivne prakse i refleksivnog profesionalizma

- povezivanje svih sudionika odgojno-obrazovnoga procesa koji su spremni učiti, istraživati i mijenjati odgojnu i obrazovnu praksu te dijeliti to iskustvo s drugima (sustručnjacima i roditeljima) u zajednici koja uči

3. SVRHA, VRIJEDNOSTI I CILJEVI RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA U DJEČJEM VRTIĆU „PALČIĆ, TOVARNIK“

Temeljna uloga predškolskog odgoja i obrazovanja odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života.

Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci.

„Vrijednosti predstavljaju stalni orijentir za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva i temelj odgojno-obrazovnog sustava od rane predškolske dobi djeteta do završetka njegova školovanja. One usmjeravaju djelovanje ka osiguravanju individualne i društvene dobrobiti, u skladu s time kakvu se djecu i kakvo se društvo želi razviti.“ (prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014.)

U Dječjem vrtiću „Palčić Tovarnik“, unaprjeđujemo vrijednosti koje u odgojno-obrazovnom radu potiču intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece:

❖ Znanje

- omogućujemo djetetu razumijevanje i kritičko promišljanje svega što ga okružuje, snalaženje u novim situacijama te uspjeh u kasnijim etapama obrazovanja
- dijete znanje stječe aktivno, oslanjajući se na svoj urođeni istraživački i otkrivački potencijal
- djetetu omogućujemo radost otkrivanja i učenja kroz igru i druge zanimljive aktivnosti

❖ Humanizam i tolerancija

- potičemo razvoj senzibiliteta djece za potrebe drugih, prihvaćanje drugih i shvaćanje važnosti međusobne povezanosti s njima
- odgojno-obrazovni pristup temelji se na suosjećanju, prihvaćanju i međusobnom pružanju potpore, kao i osposobljavanju djeteta za razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti te prava, obveza i odgovornosti drugih
- s ciljem inkluzivnog odgoja i obrazovanja, poštujemo i prihvaćamo različitosti djece

❖ Identitet

- kroz aktivnosti izgrađujemo osobni, kulturni i nacionalni identiteta djeteta
- osnažujemo dijete da bude dosljedno samo sebi, razvija samopoštovanje, stvara pozitivnu sliku o sebi te izgrađuje osjećaj sigurnosti u susretu s novim ljudima i iskustvima u užem i širem socijalnom okruženju
- prihvaćamo individualne posebnosti svakog djeteta

❖ **Odgovornost**

- potičemo djecu na odgovornost prema prirodi, prema sebi samima i drugima
- djeci omogućavamo slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih potičemo da uče preuzimati odgovornost za svoje izbore
- razvoj odgovornosti kod djeteta potičemo samoprocjenom vlastitog djelovanja, mišljenja i učenja

❖ **Autonomija**

- kod djece potičemo razvoj samostalnog mišljenja, odlučivanja i djelovanja
- u oblikovanju vlastitih aktivnosti, potičemo inicijativnost i samoorganizaciju djeteta
- potičemo dijete na donošenje odluka, ostvarenje vlastitih prava te iznošenje i zastupanje vlastitog mišljenja

❖ **Kreativnost**

- potičemo i razvijamo prirodnu kreativnosti djeteta različitim oblicima izražavanja i stvaranja
- potičemo razvoj divergentnog mišljenja djeteta i u svim vrstama aktivnosti, područjima učenja i komunikaciji

Dva glavna cilja su nam:

1. Osigurati dobrobit za dijete

- osiguravanje dobrobiti za dijete je proces kojim se integrira zdravo i uspješno individualno funkcioniranje te pozitivni socijalni odnosi u kvalitetnom okruženju vrtića. Planiranje odgojno-obrazovnog rada psihološki je, pedagoški i didaktički utemeljeno, a uključuje:

- osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit

- obrazovnu dobrobit

- socijalna dobrobit

2. Cjelovit razvoj, odgoj i učenje djeteta te razvoj kompetencija

- postizanje cilja cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djeteta te razvoj njegovih kompetencija, temeljimo na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvaćanju integrirane prirode njegova učenja u vrtiću.

4. PROGRAMI

4.1. REDOVITI PROGRAM

Programi i organizacija rada u Dječjem vrtiću Palčić, Tovarnik temelje se na razvojno primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističko-razvojnoj koncepciji koja stručnjacima „nameće” jedan novi pogled na dijete. Ono prestaje biti pasivni promatrač svog odrastanja te aktivno sudjeluje u njemu. Ono više nije objekt, već subjekt koji vrlo često usmjerava svoj odgoj i obrazovanje, dajući mogućnost stručnjacima da mu u tome „pomognu”.

Ciljevi redovitog programa

Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih), uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu.

Namjena redovitog programa

Cjeloviti razvojni program ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provodi se za djecu od navršene prve godine do polaska u školu. Redoviti se program odvija u 3 odgojno-obrazovne skupine, a provodi ga 6 odgojiteljica.

Vrednovanje redovitog programa

Vrednovanje kvalitete provođenja redovitog programa realizirat će se vanjskim i unutarnjim vrednovanjem, odnosno samovrednovanjem jer je upravo to način mijenjanja programa na bolje.

Vanjsko vrednovanje predškolske ustanove mogu vršiti nadležne ustanove (npr. Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH, Agencija za odgoj i obrazovanje) dok se unutarnje vrednovanje provodi vlastitim resursima. Vrednovanje i dokumentiranje programa vršit će odgojitelji provoditelji programa, djeca, roditelji, stručni suradnici i ravnatelj u suradnji s vanjskim institucijama.

4.2. PROGRAM JAVNIH POTREBA

4.2.1. Program predškole

Program predškole je verificiran 2021. godine. Program se provodi integrirano u redoviti program čiji su nositelji odgojiteljice predškolske djece.

Osnovna zadaća programa je razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Ciljevi programa

Primarni cilj programa je priprema za školu, no osim razvijanja vještina neophodnih za uspjeh u školi (poput grafomotorike, predvještina čitanja i predmatematičkih vještina), veliki naglasak se stavlja na razvijanje socijalnih i emocionalnih vještina.

Cilj programa predškole je i osigurati svakom djetetu u godini dana prije polaska u osnovnu školu optimalne uvjete za razvijanje i unaprjeđivanje vještina, navika i kompetencija te stjecanje spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju

Način realizacije programa

U mjesecu svibnju objavljuje se natječaj za upis u Program predškole za djecu koja su školski obveznici, a ne pohađaju Vrtić. Program se provodi tijekom pedagoške godine u trajanju od 250 sati. Ukoliko se na natječaj javi broj djece manji od deset, djeca se uključuju u redovne programe odgojno-obrazovnih skupina u trajanju od 250 sati.

Vrednovanje programa

Program se vrednuje praćenjem bitnih zadaća i Godišnjeg plana i programa rada ustanove. Izvan ustanove program i njegova provedba stručno se savjetuje i nadzire na više razina: Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH i Agencija za odgoji i obrazovanje.

5. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

5.1. USTROJSTVO ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Bitne zadaće:

1. Osiguravanje optimalnih organizacijskih uvjeta za dobro funkcioniranje svih odgojno-obrazovnih skupina (nositelji: ravnateljica, stručni tim):

- raspored djece po odgojno-obrazovnim skupinama i raspored odgojiteljica
- osiguravanje adekvatne zamjene za nenazočne odgojiteljice i druge radnike i
- organiziranje rada pomoćno-tehničkog osoblja u funkciji dobrobiti djece.

2. Unapređivanje procesa i organizacije rada kroz tjedne, mjesečne i godišnje evaluacije i dogovore (nositelji: ravnateljica, stručni tim, odgojiteljice):

- stvaranje uvjeta za nesmetanu komunikaciju i interakcije u svim smjerovima i na svim razinama u dječjem vrtiću i
- utvrđivanje ometajućih čimbenika suradnje kroz:
 - sastanke stručnog tima vrtića jednom tjedno prema dogovorenom rasporedu;
 - djelovanje tima za refleksiju odgojno-obrazovnog rada i
 - sastanke s pomoćno-tehničkim osobljem.

5.2. UVJETI ZA RAZVOJ I UČENJE

Osnovna zadaća Kurikuluma je razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina, tj. poticanje razvoja svih djetetovih kompetencija.

U DV „Palčić, Tovarnik“ potiču se i osnažuju temeljne kompetencije za cjeloživotno učenje koje su prihvaćene iz Europske unije, a prema obrazovnoj politici Republike Hrvatske te prema Nacionalnom okvirnom kurikulumu potičemo i osnažujemo razvoj devet temeljnih kompetencija:

- Komunikacija na materinskom jeziku
- Komunikacija na stranim jezicima
- Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
- Digitalna kompetencija

- Učiti kako učiti
- Socijalna i građanska kompetencija
- Inicijativnost i poduzetnost
- Kulturna svijest i izražavanje
- Motorička kompetencija

Kurikulum se temelji na cjelovitom pristupu poticanju razvoja djeteta uvažavajući njegove individualne potrebe i interese. Iako je poticanje djetetovog razvoja integrirano ono se odnosi na slijedeća razvojna područja: socio-emocionalni razvoj, spoznajni razvoj, komunikaciju, izražavanje i stvaranje te motorički razvoj.

5.2.1. Socio-emocionalni razvoj

Poticanje socio-emocionalnog razvoja se ostvaruje kroz:

- osiguranje individualnog pristupa svakom djetetu uvažavajući različitost djece, njihove potrebe i interese te omogućiti stvaranje atmosfere prihvatanja;
- poticanje uključivanja djece u igru osiguravanjem različitih poticaja;
- poticanje aktivnosti za razvoj samopouzdanja;
- omogućavanje da djeca izraze potrebe, mišljenja, osjećaje;
- poticanje prihvatljivih načina rješavanja konflikata;
- poticanje suradničkih aktivnosti, odnosno planiranja zajedničkih aktivnosti i suradnje s djecom i odraslima;
- poticanje poštivanja dogovorenih pravila;
- poticanje sposobnosti samokontrole: odlaganje zadovoljavanja trenutnih želja, kontroliranje vlastitih impulsa;
- poticanje empatije i prosocijalnog ponašanja: razumijevanje i uvažavanje tuđih želja i potreba te
- poticanje uočavanja, prepoznavanja i izbjegavanja opasnih situacija.

5.2.2. Spoznajni razvoj

Zadaće odgojno obrazovnog rada koje se odnose na poticanje spoznajnog razvoja u skladu s individualnim sposobnostima pojedinog djeteta su:

- poticanje opažanja svijeta oko sebe svim osjetilima (vidom, sluhom, okusom, njuhom, dodirom, propriocepcijom i vestibularnim osjetom);
- poticanje razvoja pažnje (razvijati svjesno usmjeravanje pažnje, mogućnost odupiranja ometajućim podražajima iz okoline i dovršavanja započete aktivnosti, sposobnost prenošenja pažnje s jednog zadatka na drugi);
- poticanje razvoja pamćenja (sposobnosti slušnog, vidnog i namjernog pamćenja);
- razvijanje mišljenja i rješavanja problema (služenje temeljnim misaonim operacijama, logičko zaključivanje, planiranje i kreativno rješavanje problema, uočavanje uzročno-posljedičnih veza, poticanje istraživačkog odnosa prema okolini);
- usvajanje pojmova i odnosa među njima (razumijevanje i primjereno korištenje pojmova prostornih i vremenskih odnosa, razvoj sposobnosti orijentacije, poznavanje i razlikovanje boja i oblika);
- usvajanje predmatematičkih vještina (razumijevanje i uspoređivanje količine, dužine i težine, usvajanje pojma broja i brojanje, prepoznavanje brojki, rješavanje jednostavnih operacija, razvoj interesa za matematičke probleme);
- usvajanje novih znanja o svijetu oko sebe (upoznavanje s biljnim i životinjskim svijetom, zanimanjima ljudi, materijalnim i duhovnim dobrima, prometnim sredstvima i prometnim pravilima, prirodnim pojavama) i
- razvijanje svijesti o važnosti ekologije (odgovorno ponašanja prema prirodi, štedljivo ponašanje prema prirodnim resursima, razumijevanje procesa u prirodi).

5.2.3. Komunikacija, izražavanje i stvaranje

Ovo razvojno područje obuhvaća 4 osnovne kompetencije:

- Komunikacija na materinskom jeziku odnosi se na osposobljenost za pravilno i stvaralačko usmeno i pismeno izražavanje i tumačenje koncepata, misli, osjećaja, stavova i činjenica te komunikaciju u različitim društvenim i kulturnim situacijama. Uključuje također razvoj svijesti o utjecaju jezika na druge i potrebi upotrebe jezika na pozitivan i društveno

odgovoran način. U predškolskoj dobi razvija se poticanjem jezičnih djelatnosti: slušanja (jezičnog razumijevanja), govora (jezične proizvodnje) i predvještina čitanja i pisanja.

- Komunikacija na stranim jezicima obuhvaća osnove kompetencije na stranim jezicima.
- Kulturna svijest i izražavanje obuhvaća spoznaje o lokalnom, nacionalnom i europskom kulturnom nasljeđu i njihovom mjestu u svijetu. Vještine se odnose i na uvažavanje, izražavanje i uživanje u umjetničkim djelima i izvedbama kao i na samoizražavanje u različitim medijima. U programu predškole se potiču kreativnost i razvijanje estetskih sposobnosti umjetničkim samoizražavanjem i sudjelovanjem u kulturnom životu.
- Digitalne kompetencije obuhvaćaju osnove informacijsko-komunikacijske kompetentnosti, a odnose se na sigurno i kritičko korištenje informacijskih tehnologija.

5.2.4. Motorički razvoj

Motoričke kompetencije su kapacitet pojedinca da ovlada motoričkim vještinama i obrascima pokreta, što omogućava sudjelovanje u tjelesnim aktivnostima. Možemo ih shvatiti i kao čovjekovu sposobnost izvršavanja različitih motoričkih radnji, uključujući usklađivanje fine i krupne motorike. Poticanje razvoja motoričkih kompetencija se ostvaruje kroz:

- poticanje usvajanja zdravog načina života i navika;
- upoznavanje djece s mogućim opasnostima za zdravlje na ulici, u vrtiću, u roditeljskom domu;
- razvoj biotičko motoričkih znanja: za svladavanje prostora (hodanje i trčanje, kotrljanje i kolutanje, puzanje), za svladavanje prepreka (penjanje i silaženje, skakanje i preskakivanje, provlačenje, naskakivanje i saskakivanje), za svladavanje otpora (dizanje, nošenje, upiranje, potiskivanje, nadvlačenje, vučenje) i za manipuliranje objektima (bacanje, hvatanje, gađanje, ciljanje) kroz organizirano tjelesno vježbanje, elementarne igre i druge oblike tjelesnih aktivnosti;
- poticanje razvoja osnovnih motoričkih sposobnosti (brzina, koordinacija, snaga, fleksibilnost, ravnoteža, preciznost);
- poticanje razvoja specifičnih motoričkih znanja (upoznavanje elemenata različitih sportova i igara);
- poticanje boravaka i kretanje u prirodi i na otvorenom (igra, hodanje, trčanje, vježbanje);

- poticanje opće senzomotorike (preciznost pokreta ruku, šaka i prstiju s njihovom usklađenošću sa senzornim podacima posebice vizualnim) kroz aktivno sudjelovanje djeteta u različitim motoričkim aktivnostima;
- poticanje grafomotorike (vizualno motornu koordinaciju koja uključuje pravilan hvat i pritisak olovke na papir) kroz različite motoričke aktivnosti.

6. OSIGURAVANJE KVALITETE

Dječji vrtić „Palčić Tovarnik“ obavlja djelatnost i provodi programe njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji na temelju Godišnjeg plana i programa rada. Zajedno sa Kurikulumom dječjeg vrtića, Godišnji plan i program rada usvaja Upravno vijeće Dječjeg vrtića „Palčić, Tovarnik“. Usmjereni smo na osiguravanje visoke razine odgojno-obrazovne prakse. Postavili smo referentne vrijednosti za osiguravanje kvalitete, prema kojima se određuju postignuća procesa. Uključili smo sve dionike u proces unapređivanja kvalitete dječjeg vrtića.

Glavni procesi sustava osiguravanja kvalitete u Dječjem vrtiću „Palčić Tovarnik“ su:

- Planiranje – odgojiteljsko vijeće, kao stručno tijelo, na početku pedagoške godine utvrđuje Godišnji plan i program rada vrtića. Godišnji plan i program rada objavljuje se na web stranici vrtića i dostupan je svim dionicima i javnosti.
- Provedba – sve aktivnosti provode se u skladu s usvojenim Godišnjim planom i programom rada. Za provedbu postavljenih bitnih zadaća i ciljeva u Godišnjem planu i programu detaljno su opisane strategije rada, vremenik, nositelji, indikatori i načini vrednovanja te odgovornosti vezane uz provođenje pojedinih aktivnosti.
- Osvrt ili vrednovanje – tijekom pedagoške godine svi stručni i drugi radnici prikupljat će povratne informacije, provoditi samovrednovanje, analize uspješnosti, koji će na osnovu postavljenih indikatora biti vidljivi u Godišnjem izvješću plana i programa rada Dječjeg vrtića „Palčić, Tovarnik“
- Promjene – na temelju prikupljenih i analiziranih podataka od svih dionika, provodit ćemo poboljšanje dokumentiranja, pedagoških metoda i oblika rada. O promjenama ćemo redovito izvijestiti sve sudionike koji nam omogućuju kvalitetnu realizaciju plana i programa te čija zapažanja i prijedlozi omogućuju osiguravanje kvalitete.

Područja unutarnjeg osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete u Dječjem vrtiću „Palčić, Tovarnik“:

- Dječji vrtić planira svoju strategiju razvoja uvažavajući vlastite specifičnosti i resurse, ustroj Dječjeg vrtića – vremenska struktura odgojno obrazovnog procesa i druga organizacijska pitanja, broj upisane djece u dječji vrtić, uključivanje djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

- Obogaćeno unutarnje i vanjsko okruženje zadovoljava potrebe djece, omogućuje interdisciplinarni pristup, potiče iskustveno učenje, igru, rad i sigurnost djeteta te unaprjeđuje odgojno-obrazovni rad (oprema, igrala, didaktika, sredstva, stručna literatura...)
- Inkluzivni odgoj i obrazovanje – svi čimbenici primjereno odgovaraju djetetovim potrebama i kompetencijama
- Odgojno – obrazovna praksa u kojoj je igra najprirodniji, osnovni i najznačajniji oblik aktivnosti podržavat će situacijski pristup te će se temeljiti na demokratskim i humanističkim koncepcijama
- Osiguravanje potrebnog i odgovarajućeg profesionalnog cjeloživotnog učenja i obrazovanja svih radnika
- Utvrđivanje uzroka nekvalitetnog i neučinkovitog provođenja odgojno-obrazovnog rada i postavljanje ciljeva
- Partnerstvo roditelja i dječjeg vrtića – poticanje roditelja za uključivanje u aktivnosti vrtića i podrška roditeljima u stvaranju bogatijeg obiteljskog okruženja za rano učenje i razvoj
- Javnost djelovanja

6.1. RAD NA PROJEKTU NA NIVOU ODGOJNO-OBRAZOVNIH SKUPINA

Rad na projektu je jedan od oblika integriranog kurikuluma. Tijek rada na projektu nije moguće unaprijed planirati, nije ga moguće ranije strukturirati, nije unaprijed određena duljina njegova trajanja niti se zna u kojem će se smjeru razvijati. Osnovni je kriterij odabira smjera razvoja projekata interes djece. Jedino što je unaprijed poznato je da će projekt sadržavati istraživanje, izražavanje, rasprave i to kroz uporabu različitih simboličkih jezika.

S obzirom da je interese djece nemoguće planirati unaprijed (a osobito za razdoblje od pet godina), sukladno interesima djece odgojitelji će ove planirati materijale kojima će poticati djecu na daljnja istraživanja i prema potrebi organizirati refleksije.

7. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH RADNIKA VRTIĆA

Osiguravanje potrebnog i odgovarajućeg profesionalnog cjeloživotnog učenja i obrazovanja svih radnika, utvrđeno je Planom stručnog usavršavanja koji se nalazi u Godišnjem planu i programu ustanove. Stručno usavršavanje radnika provodit će se u Ustanovi i u vanjskim institucijama, a sudjelovanje je za sve stručne radnike obvezno, kako bi što kvalitetnije sudjelovali u praćenju i kvalitetnoj provedbi odgojno-obrazovnog rada te sudjelovali i bili u mogućnosti provesti samoanalizu rada. Profesionalno usavršavanje odgojitelja bit će usmjereno prema razvoju njihovih istraživačkih i refleksivnih umijeća, a rezultati usavršavanja neće služiti samo pomacima u njihovom znanju, nego i promjenama u njihovim uvjerenjima i djelovanjima. „Kritički prijatelj“ moći će pomoći svakom stručnjaku da probleme sagleda iz šire perspektive od vlastite te koristeći i tuđe kompetencije, otkloni problem. Poticanjem sposobnosti svakog pojedinca, uvažavajući profesionalni i osobni stil, Dječji vrtić „Palčić Tovarnik“ razvijat će i dalje svoju posebnost, osobnost i prepoznatljivost.

7.1. STAŽIRANJE PRIPRAVNIKA

Tijekom pedagoške godine se prema potrebi planira program uvođenja odgojitelja pripravnika u samostalan rad. Program uvođenja odgojitelja-pripravnika u samostalan rad odvija se prema slijedećem planu i programu:

- predlaganje odgojitelja - pripravnika te odgojitelja - mentora na sjednici Odgojiteljskog vijeća;
- inicijalni razgovor;
- izrada plana i programa stažiranja;
- hospitacije u svim dobnim odgojno-obrazovnim skupinama;
- konzultacije s odgojiteljem - mentorom i stručnim suradnicama;
- uvid u rad odgojitelja te praćenje oglednih aktivnosti pripravnika 3 puta tijekom pedagoške godine;
- analiza rada odgojitelja - pripravnika te dnevnika rada odgojitelja - pripravnika.

7.2. STRUČNO-PEDAGOŠKA PRAKSA STUDENATA

Tijekom pedagoške godine se prema potrebi planira realizacija stručno-pedagoške prakse studenata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

Realizacija stručno-pedagoške prakse provodi se po modelu:

- inicijalni razgovor s ravnateljicom;
- hospitacije u odgojno-obrazovnim skupinama prema programu stručne prakse (u zavisnosti od godine studija);
- ostvarenje individualnih zadataka prema programu studija;
- suradnja s odgojiteljima i pedagoginjom u realizaciji aktivnosti prema planu stručno-pedagoške prakse i
- pisanje dnevnika prakse.